

ÇİĞ SÜT DESTEĞİ VE SÜT PİYASASININ DÜZENLENMESİ
UYGULAMA TEBLİĞİ (TEBLİĞ NO: 2021/22)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 –(1) Bu Tebliğin amacı; çığ süt üretimi ve kalitesi ile uygulanan hayvancılık politikalarının etkinliğini artırmak suretiyle çığ süt üretiminde sürdürülebilirliği sağlamak üzere yetiştiricilerin desteklenmesidir.

(2) Bu Tebliğ, 21/4/2021 tarihli ve 3870 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan 2021-2022 Yıllarında Yapılacak Çığ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesine İlişkin Kararda yer alan destekleme ödemelerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Tebliğ, 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesi ile 21/4/2021 tarihli ve 3870 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla yürürlüğe konulan 2021-2022 Yıllarında Yapılacak Çığ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesine İlişkin Karara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığı,
- b) Bakanlık Süt Kayıt Sistemi (BSKS): Üretici/yetiştiricilerin sattığı sütün kayıt altına alındığı, destekleme ödemelerinin uygulandığı, izlendiği, raporlandığı, Bakanlıkça çığ süt desteklemelerinde kullanılan kayıt sistemini,
- c) Banka: T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünü,
- ç) Belge Doğrulama Web Adresi: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulanan ve Tarım Bilgi Sistemine (TBS) entegre edilen ve ibraz edilen fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzlarının doğruluğunun kontrolünün yapıldığı sistemi,
- d) Dijital Tarım Pazarı (DİTAP): Tarımsal ürünlerin sözleşmeli usulde alım satımının gerçekleştiği Bakanlık Kayıt Sistemini,
- e) ESK: Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünü,
- f) Hastalıklardan arı işletme: Koruyucu tedbirlerin alınarak, işletmedeki hayvanların Sığır Tüberkülozu ve Sığır Brusellozu hastalıkları yönünden arı olduğunun onaylandığı işletmeyi,
- g) HAYGEM: Hayvancılık Genel Müdürlüğünü,
- ğ) İl/ilçe müdürlüğü: Bakanlık il/ilçe müdürlüklerini,
- h) Karar: 21/4/2021 tarihli ve 3870 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan 2021-2022 Yıllarında Yapılacak Çığ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesine İlişkin Kararı,
- ı) Soğutulmuş çığ süt: Süt soğutma tankları üzerinden pazarlanan çığ inek sütünü,
- i) Sözleşme: Alım satımına konu olan çığ sütünü, cinsi, miktarı, fiyatı, üretim şekli, teslim tarihi gibi hususları içeren ve 16/4/2015 tarihli ve 29328 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çığ Sütün Sözleşmeli Usulde Alım Satımına İlişkin Yönetmelik esaslarına göre alıcı ile üretici/yetiştirici veya bunların üyesi/ortağı bulunduğu üretici/yetiştirici örgütü arasında imzalanan çığ süt alım satım sözleşmesini,
- j) Süt işleme tesisi: 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren işletme onay belgesine sahip çığ süt ve süt ürünleri işleme tesisini,
- k) TÜRKVET: 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği ile 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği hükümlerine göre oluşturulan ve hayvancılık işletmelerinin, yetiştiricilerin ve sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanların kimliklendirilerek kayıt altına alındığı veri tabanını,
- l) Üretici/yetiştirici: Piyasaya arz etmek/satış yapmak için süt üretmek amacıyla, bir veya daha fazla çiftlik hayvanının bulundurulduğu tesis sahibi gerçek veya tüzel kişileri,
- m) Üretici/yetiştirici örgütü: Üretici/yetiştirici adına çığ sütün sözleşmeli usulde alım satımına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek üzere temsil ve ilzam yetkisi bulunan, kendi kuruluş kanununa göre merkez birliğini kurmuş olan, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa göre kurulmuş ıslah amaçlı yetiştirici birlikleri ve/veya 29/6/2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununa göre kurulmuş üretici birlikleri ve/veya 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulmuş, kuruluşuna Bakanlıkça izin verilen hayvancılık faaliyeti yürüten tarımsal amaçlı kooperatif üyeleri ile Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği (PANKOBİRLİK) ve bağlı kooperatiflerinin ortaklarını,
- n) Yerel perakendeci: Süt üreten hayvancılık işletmesi merkez kabul edilerek hazır ambalajlı çığ süt için 500 kilometrelik yarıçap içerisinde, hazır ambalajlı olmayan çığ süt için 200 kilometrelik yarıçap içerisinde yer alan ve son tüketiciye sabit bir yerde konumlandırılmış otomatik satış makineleri veya bakkal, market ve benzeri yerlerde çığ süt satan perakendeciyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Desteklemeye İlişkin Esaslar

Kaynak aktarımı ve ödemeler

MADDE 4 – (1) Çığ süt desteği ve süt piyasasının düzenlenmesi için gerekli kaynak, bütçede hayvancılığın desteklenmesi için ayrılan ödenekten karşılanır ve Bakanlık tarafından gerekli paranın aktarılmasını müteakip Banka aracılığı ile ödenir.

Çığ süt desteklemesi

MADDE 5 –(1) Çığ süt desteklemesi; üretmiş olduğu çığ sütü, süt işleme tesislerine, fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzu karşılığında kendisi, üretici/yetiştirici örgütü veya bunların %50 (yüzde elli)’nin üzerinde paya sahip oldukları ortaklıkları vasıtasıyla satan ve BSKS veri tabanına aylık olarak kaydettiren bir üretici/yetiştirici örgütüne üye/ortak olan yetiştiricilere ödenir.

(2) Çığ süt desteklemesi, hazırlanan ödeme icmalleri esas alınarak; inek, manda, koyun ve keçi sütü ile soğutulmuş inek sütü ve üretici/yetiştirici örgütleri kanalı ile pazarlanan soğutulmuş inek sütü ve 25/1/2020 tarihli ve 31019 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çığ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/64) çerçevesinde sınıflandırılan inek sütünün sınıfına göre Bakanlığın belirleyeceği dönemler, kriterler ve birim fiyatlar üzerinden ödenir.

(3) Dijital Tarım Pazarı (DİTAP) üzerinden doğrudan veya üyesi olduğu üretici/yetiştirici örgütü üzerinden satan üretici/yetiştiricilere Bakanlığın belirleyeceği dönemler ve birim fiyatlar üzerinden ilave destekleme ödemesi yapılır.

(4) Üretmiş olduğu çığ sütü, süt piyasasının düzenlenmesi uygulaması kapsamında, üretici örgütleri aracılığı ile süt ürününe çevirerek Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğüne satan üreticiler desteklemeden yararlandırılır. Desteklemede, 1 kilogram süt ürünü eşdeğeri süt miktarı esas alınır.

(5) 27/4/2017 tarihli ve 30050 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çığ Sütün Arzına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2017/20) kapsamında hastalıktan arı işletme belgeli süt üreten işletmeler, ürettikleri çığ sütü, faaliyet alanında sütün arzı/satışı bulunan işletme kayıt belgesine sahip ve BSKS’ye kayıtlı yerel perakendecilere, işletme kayıt belgesine sahip BSKS’ye kayıtlı süt dolmuş tesislerine, sözleşme, fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzu karşılığında satmaları şartıyla çığ süt desteklemesinden yararlandırılır.

(6) Çiğ süt desteklemesinin başvuru yeri, şekli ve zamanına ilişkin şart ve kurallar şunlardır:

a) Desteklemeden yararlanmak isteyen üretici/yetiştiriciler BSKS'ye veri girişi için yetkilendirilmiş bir üretici/yetiştirici örgütüne üye ise bu üretici/yetiştirici örgütüne, BSKS'ye veri girişi yetkisi bulunmayan bir üretici/yetiştirici örgütüne üye ise örgüt aracılığı ile il/ilçe müdürlüklerine başvururlar.

b) Üretici/yetiştirici örgütleri üye/ortakları adına toplu kestiği fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzları ile birlikte çiğ sütün cinsi, miktarı, fiyatı, teslim tarihini içeren üye/ortakların listesini de düzenler.

c) Üretmiş olduğu çiğ; inek, manda, koyun ve keçi sütü ile soğutulmuş inek sütünü Dijital Tarım Pazarı (DİTAP) üzerinden doğrudan veya üyesi olduğu üretici/yetiştirici örgütü üzerinden satan üretici/yetiştiriciler alım satımı ile ilgili fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzu, üretici/yetiştirici örgütlerine teslim eder. Fatura bilgilerinde DİTAP sözleşme numarası ve tarihi bulunur.

ç) 1/1/2021 tarihinden geçerli olmak üzere satılan çiğ sültere ait fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzu ve çiğ süt tedarik sözleşmesi üretici/yetiştirici örgütlerine teslim edilir.

d) Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/64) kapsamında sınıflandırılan çiğ inek sütü için desteklemeden yararlanmak isteyen üretici/yetiştiriciler, ödeme dönemine esas olacak çiğ süt analizinin yapılması amacıyla Bakanlıkça belirlenen dönemlerde, üyesi oldukları üretici/yetiştirici örgütüne (ç) bendinde yer alan belgeleri dilekçe ile teslim eder.

e) Veri girişi yetkisi bulunmayan üretici/yetiştirici örgütleri, kendilerine teslim edilen belgeleri, İcmal-1'e esas tabloları ve eklerini, BSKS'ye veri girişi için il/ilçe müdürlüklerine tutanak ile teslim eder.

f) Çiğ süt desteklemesinden yararlanacakların işletmesi ve sütün elde edildiği hayvanlar TÜRKVET'e kayıtlı olmalıdır.

g) Göçer hayvancılık yapan yetiştiriciler, süt üretimi yaptığı ayda, ürettiği süt miktarının tespiti için gittikleri yerin il/ilçe müdürlüğüne başvurur. Tespit yaptırdığı aylara ilişkin desteklemeye esas satış belgelerini ve başvuru evraklarını göçer olarak gittiği il/ilçe müdürlüğüne teslim eder. Üretici/yetiştiricinin başvuru evrakları, veri girişi için işletmesinin kayıtlı olduğu il/ilçe müdürlüğüne yazı ekinde gönderilir. Hayvan nakil işlemlerini ilgili mevzuat hükümlerine göre yapmış olan göçer yetiştiricilerin tespit işlemi yapılır.

ğ) **(Değişik:RG-31/8/2021-31584)⁽¹⁾** Sözleşmenin onaylı bir örneği, üretici/yetiştirici örgütü tarafından çiğ süt üretiminin yapıldığı yerdeki Bakanlık il/ilçe müdürlüğüne teslim edilir. Sözleşme bilgileri, Bakanlık il/ilçe müdürlükleri tarafından Bakanlıkça kullanılan süt kayıt sistemine kaydedilir. 1/7/2021 tarihinden itibaren satışı yapılan çiğ sültere ait fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzu ile tedarik sözleşmelerinin BSKS'de ilişkilendirilmesi yapılarak girişi yapılır.

h) **(Mülga:RG-31/8/2021-31584)⁽¹⁾**

i) BSKS'ye yeni kayıt yapılan üretici/yetiştiricilerin kayıt tarihinden önceki fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzunun BSKS'ye kaydedilmesine izin verilmez.

ı) Döneminde başvurusunu ve evraklarını tamamlamayanlar desteklemeden yararlandırılmaz.

(7) Veri girişi yapacak il/ilçe müdürlüklerince istenilecek belgeler şunlardır:

a) Üretici/yetiştirici örgütünce düzenlenmiş destekleme için başvuruda bulunan üyelerin listesi.

b) Başvuruda bulunan üyelerden ilgili destekleme dönemi için alınan başvuru dilekçeleri.

c) BSKS veri tabanı üzerinden yayımlanan ve/veya üretici/yetiştirici örgütünce düzenlenen çiğ süt destekleme icmaline esas tablo.

ç) Satılan çiğ sütün cinsi, fiyatı, teslim tarihi ve miktarının gösterildiğini içeren üye/ortaklarının listesi, fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzu

(e-Faturalar/e-Arşiv Faturalar, xml formatında, silinemez CD, DVD veya USB belleğe kayıtlı olmalıdır).

d) DİTAP üzerinden satışı yapıldı ise üretici/yetiştirici örgütüne teslim edilen alım satım ile ilgili sözleşme ve fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil makbuzu. Fatura bilgilerinde DİTAP sözleşme numarası ve tarihi bulunur.

(8) Veri girişi yapacak üretici/yetiştirici örgütlerince istenilecek belgeler şunlardır:

a) Başvuruda bulunan üyelerden ilgili destekleme dönemi için alınan başvuru dilekçeleri.

b) Satılan süt miktarının litre olarak gösterildiği fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzu (e-Faturalar/e-Arşiv Faturalar, xml formatında, silinemez CD, DVD veya USB belleğe kayıtlı olmalıdır).

c) DİTAP üzerinden satış yapıldı ise alım satım ile ilgili sözleşme ve fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil makbuzu. Fatura bilgilerinde DİTAP sözleşme numarası ve tarihi bulunur.

(9) Üretmiş olduğu çiğ sütü, üretici örgütleri aracılığı ile süt ürünü olarak ESK'ye satan üreticilerden istenen belgeler şunlardır:

a) Üretici örgütü ile ESK arasında yapılan sözleşme.

b) Üretici örgütü tarafından sözleşme kapsamında kesilen müstahsil makbuzu.

c) Üretici örgütünün süt ürünü üretimi için anlaştığı, işletme onay belgesine sahip süt işleme tesisi ile yapmış olduğu sözleşme ve çiğ sütün süt ürününe çevrilmesine ilişkin fatura.

ç) Üretici örgütünün sözleşme kapsamında ESK'ye sattığı süt ürünü faturası.

d) DİTAP üzerinden satış yapıldı ise alım satım ile ilgili sözleşme ve fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil makbuzu. Fatura bilgilerinde DİTAP sözleşme numarası ve tarihi bulunur.

(10) Çiğ Sütün Arzına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2017/20) kapsamında, çiğ süt satan hastalıktan ari işletmeler, üyesi oldukları üretici/yetiştirici örgütüne aşağıdaki belgeler ile başvuruda bulunurlar:

a) Başvuruda bulunanlardan ilgili destekleme dönemi için alınan başvuru dilekçeleri.

b) Hastalıklardan ari işletme belgesi.

c) Çiğ sütün arzı için izin belgesi.

ç) Satılan süt miktarının litre olarak gösterildiği fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzu (e-Faturalar/e-Arşiv Faturalar, xml formatında, silinemez CD, DVD veya USB belleğe kayıtlı olmalıdır).

d) DİTAP üzerinden satış yapıldı ise alım satım ile ilgili sözleşme ve fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil makbuzu. Fatura bilgilerinde DİTAP sözleşme numarası ve tarihi bulunur.

(11) Destekleme icmallarının hazırlanması döneminde uyulacak esaslar şunlardır:

a) En fazla bir aylık olarak düzenlenen müstahsil makbuzu ve/veya faturaların asılları veya nüshaları destekleme için esas alınır. Her ne suretle olursa olsun bunların fotokopileri veya onaylı suretleri dikkate alınmaz. Fatura/müstahsil makbuzları ile e-Fatura/e-Arşiv Fatura/e-Müstahsil Makbuzu çıktılarında, işletme onay belge numarası, süt işleme tesisinin adı, adresi, üretici/yetiştiricinin adı, soyadı, adresi ve teslim edilen sütün türü, litre olarak miktarı, litre fiyatı ve tutarı ile soğutma tankı üzerinden pazarlanmış ise "soğutulmuş çiğ süt" ibaresi, süt soğutma tankı sahibi, sorumlusu veya yetkilisinin adı, soyadı, imzası ve süt soğutma tankı kod numarası, süt işleme tesisi yetkilisinin imzası ve kaşesinin bulunması gerekir.

b) Çiğ Sütün Arzına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2017/20) kapsamında, süt üreten işletmeler için en fazla bir aylık olarak düzenlenen müstahsil makbuzu ve/veya faturaların asılları veya nüshaları destekleme için esas alınır. Her ne suretle olursa olsun bunların fotokopileri veya onaylı suretleri dikkate alınmaz. Fatura/müstahsil makbuzları ile e-Fatura/e-Arşiv Fatura/e-Müstahsil Makbuzu çıktılarında üretici/yetiştiricinin adı, soyadı, adresi ve teslim edilen sütün türü, litre olarak miktarı, litre fiyatı ve tutarı, süt dolmuş tesisi için adı, adresi ile süt dolmuş tesisinin işletme kayıt ve kod numarası, yetkilisinin imzası ve kaşesinin, yerel perakendeciler için işletme kayıt numarası bulunması gerekir.

c) Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik kapsamındaki süt işleme tesisleri, süt dolum tesisleri ve yerel perakendeciler ile ilgili bilgilerin BSKS'ye girilmesi ve güncellenmesinden, kayıt ve onay işlemlerini yürüten il müdürlükleri sorumludur.

ç) İl müdürlükleri veri giriş yetkisi için başvuruda bulunanlardan uygun gördüğü üretici/yetistirici örgütlerini HAYGEM'e bildirir. Bu örgütler HAYGEM tarafından BSKS'de tanımlanır.

(12) Destekleme icmalarının hazırlanmasına ilişkin hususlar şunlardır:

a) Veri giriş yetkisi bulunan üretici/yetistirici örgütleri kendi üyelerinin İcmal-1'e esas tablolarını, aylar bazında hazırlar ve BSKS'ye veri girişini yapar.

b) Veri giriş yetkisi almış üretici/yetistirici örgütlerinin bulunmadığı yerlerde üreticinin İcmal-1'e esas tabloları, üretici/yetistirici örgütlerince aylar bazında hazırlanır ve BSKS'ye girilmesi için il/ilçe müdürlüklerine teslim edilir. İcmal-1 listelerinin BSKS'ye veri girişleri il/ilçe müdürlüklerince yapılır.

c) BSKS'ye süt girişlerinin, üretici/yetistiricilerin üretimde buldukları ilçe için il/ilçe müdürlükleri veya yetkilendirilmiş üretici/yetistirici örgütlerince yapılması esastır.

ç) Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/64) kapsamında analizi yapılarak sınıflandırılan çiğ inek sütüne ait analiz sonuçları online olarak aktarılır. Söz konusu verilerin aktarılamadığı durumlara BSKS'ye kayıt, veri giriş yetkisi bulunan süt üretici birliklerince yapılır.

(13) Destekleme icmalarının il/ilçe müdürlüklerince incelenmesine ilişkin hususlar şunlardır:

a) Süt icmalarının incelenmesinde; üretici/yetistiricilere ait fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzu uygunluğu, bunların BSKS veri tabanına doğru girilip girilmediği, satılan süt miktarının destekleme dönemindeki sağmal hayvan sayısı, ırkı ve laktasyon durumu ile uyumlu olup olmadığı, süt soğutma tanklarının kapasitesinin üzerinde kullanılıp kullanılmadığı dikkate alınır. Uygun olmayan hatalı belgeler, girişler ve hayvan sayısı ile süt miktarında uyumsuzluk olanlar ile soğutma tanklarının kapasitesinin üzerinde pazarlanan sütler icmal listesinden çıkartılır.

b) Elektronik ortamda alınan e-Fatura, <http://www.efatura.gov.tr> internet adresinde bulunan e-Fatura görüntüleyici ile açılarak, mali mühür bulunup bulunmadığı ve alınan çıktısı ile uyumlu olup olmadığı kontrol edilir. Yapılan kontrolde uygun bulunmayanlar icmal listesinden çıkartılır. E-Fatura çıktısı, kontrolü yapan il/ilçe müdürlüğü BSKS sorumlu personeli tarafından imzalanır.

c) E-Arşiv faturalar elektronik ortamda teslim edilir ve Belge Doğrulama web adresinden il/ilçe müdürlüklerince kontrol edilir.

ç) Elektronik ortamda düzenlenen ve elektronik sertifika ile imzalanan e-Müstahsil Makbuzunun üzerinde, Gelir İdaresi Başkanlığı sistemleri üzerinden sorgulanıp doğrulanabileceği karekoda veya barkoda yer verilmesi zorunludur.

d) İnceleme sonrasında işlemi yapılan sözleşme, fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzları ve destekleme başvuru dilekçeleri İcmal-1 18/10/2019 tarihli ve 30922 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik kapsamında il/ilçe müdürlüğü birim arşivlerinde muhafaza edilir.

(14) Destekleme icmalarının askıya çıkarılmasına ilişkin hususlar şunlardır:

a) Aylar bazında BSKS veri tabanına kaydedilen İcmal-1 listeleri, veri giriş dönemi bittikten sonra, il/ilçe müdürlüklerince askıya çıkartılmak üzere BSKS veri tabanından İcmal-2 listeleri şeklinde alınır. Alınan icmallerde tarımsal desteklemelerden men cezası alan üreticilerin bulunup bulunmadığının kontrolü yapılır.

b) İcmal-2 listeleri il/ilçe müdürlüklerinde, üretici/yetistirici örgütlerine ve üretici/yetistiricilere duyurulacak şekilde askıya çıkarılır.

c) Askıya çıkarma tarihi ve saati ile askıdan indirme tarihi ve saati il/ilçe müdürlüğü ile üretici/yetistirici örgütü temsilcilerince tutanağa bağlanır ve güncel tarihle imzalanır.

ç) Askı süresince herhangi bir itiraz olmaz ise listelerdeki bilgiler doğru kabul edilir. Daha sonra yapılacak itirazlar değerlendirmeye alınmaz ve herhangi bir hak doğurmaz.

d) Askı süresinde İcmal-2 listelerine yapılan itirazlar, il/ilçe müdürlüğünce değerlendirilir.

(15) Destekleme icmalarının gönderilmesi ve ödemeye ilişkin hususlar şunlardır:

a) İtirazların değerlendirilmesinden sonra kesinleşmiş İcmal-2 listeleri ilçe müdürlüklerince onaylanarak il müdürlüğüne gönderilir.

b) İl müdürlükleri, ilçelerden gelen onaylanmış İcmal-2 listelerinin en az %10'unu hayvan sayıları ile satılan süt miktarlarının uyumlu olup olmadığı yönünden kontrol eder. Kontrol edilen İcmal-2 listeleri tutanak altına alınır, uyumsuzluğu tespit edilen varsa, İcmal-2 listeleri yeniden düzenlenir. Kontrolleri tamamlanan İcmal-2 listeleri, BSKS veri tabanında ödemeye esas olan İcmal-3 listesi şeklinde düzenlenir. Düzenlenen İcmal-3 listeleri il müdürleri tarafından onaylanarak HAYGEM'e gönderilir.

c) HAYGEM, gelen İcmal-3 listeleri ile BSKS'den alınan İcmal-3 listelerinin uyumunu kontrol eder.

ç) BSKS'de, satılan süt miktarının destekleme dönemindeki hayvan sayısı ile uyumlu olmadığı durumlarda fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzları ödemeye dahil edilmez.

d) Tahkim komisyonunun tespit ettiği ortalamanın üstünde süt verimine sahip işletmelerin, fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzlarının ödemeye dahil edilmesini ilçe müdürlüğü, il müdürlüğüne yazı ile bildirir. İl BSKS sorumlusu, söz konusu işletmeleri sistemde, ortalama verimin üzerinde olan işletme olarak işaretler ve ödeme dönemine ait il/ilçe tahkim komisyonu kararını PDF formatında sisteme yükler.

e) Ödeme listelerinin Bakanlıkça bankaya gönderilmesinden sonra kesinleşmiş İcmal-2 listeleri, yetistirici/üretici örgütleri bazında BSKS'den il/ilçe müdürlüklerince alınarak ilgili üretici/yetistirici örgütlerine gönderilir.

(16) Çiğ süt desteklemesine ilişkin diğer hususlar şunlardır:

a) Süt soğutma tankları, süt toplama merkezleri ve süt dolum tesislerinin yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygunluğunun tespiti il/ilçe müdürlüklerince yapılarak BSKS veri tabanına girişi sağlanır.

b) Süt işleme tesislerindeki soğutma tankları BSKS veri tabanına girilmez. Süt işleme tesislerindeki soğutma tanklarından, BSKS'de daha önceden kayıtlı olanlar sistemde pasif duruma getirilir.

c) İl/ilçe müdürlüklerince kontrol edilerek usulüne uygun çalıştırılmadığı tespit edilen süt soğutma tankları üzerinden pazarlanan sütler soğutulmuş olarak değerlendirilmez.

ç) Çiğ sütün, üretici/yetistirici örgütleri veya bunların %50 (yüzde elli)'den fazla paya sahip oldukları 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa tabi ortaklıkları aracılığıyla pazarlanması halinde, üretici/yetistirici adına düzenlenmiş müstahsil makbuzlarının süt miktarları aylık toplamıyla, bu müstahsil makbuzlarıyla ilişkili olan süt işleme tesisleri adına düzenlenmiş faturaların süt miktarları aylık toplamının uyumlu olması zorunludur. Gerçek usulde vergiye tabi olmayan üretici/yetistiricilerin süt girişleri müstahsil makbuzuyla yapılır.

d) Destekleme icmalarının hazırlanması, askıya çıkartılması, gönderilmesi ve ödeme ile ilgili çalışma takvimi HAYGEM tarafından belirlenir.

e) Bu Tebliğde belirtilen icmaların ve diğer eklerin örnekleri ile desteklemeye ilişkin yürütülecek çalışmalarla ilgili duyurular BSKS üzerinden yayımlanır.

f) İl/ilçe müdürlükleri ve yetkilendirilmiş üretici/yetistirici örgütleri, gerekli belgelerle yapılan başvuruları zamanında sisteme girmekle sorumludur. Başvuruları zamanında sisteme girmeyen üretici/yetistirici örgütünün veri giriş yetkileri il müdürlüklerinin görüşleri doğrultusunda iptal edilir.

g) İl/ilçe müdürlükleri ibraz edilen fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzlarının T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının Belge Doğrulama Web Adresi üzerinden kontrol eder.

ğ) BSKS'de görev yapacak il sistem sorumlularının tahsisi Bakanlıkça, ilçe sistem sorumluları ile üretici/yetistirici örgütü personelinin şifre tahsisi ise il sistem sorumluları tarafından yapılır. Personelin eğitimi ile konuya ilişkin diğer tedbirler Bakanlık, il/ilçe müdürlükleri ve üretici/yetistirici örgütleri tarafından alınır.

h) Birden çok üretici/yetiştirici örgütüne üyeliği bulunan üreticinin iş ve işlemleri, sözleşme, fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura/müstahsil makbuzu/e-Müstahsil Makbuzunu teslim ettiği üretici/yetiştirici örgütü üzerinden yapılır.

ı) Üreticilerin/yetiştiricilerin üretici/yetiştirici örgütü kanalı ile pazarlanan soğutulmuş çiğ süt desteğinden yararlanabilmeleri için; vergiye tabi üreticiler, üretici/yetiştirici örgütüne sattığı sütü fatura ile diğerleri ise üretici örgütü tarafından düzenlenmiş müstahsil makbuzuyla, benzer şekilde üretici/yetiştirici örgütü de bu sütleri süt işleme tesisine kestiği fatura ile belgelemeli ve fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzlardaki çiğ sütün cinsinin, miktarının ve fiyatının uyumlu olması gerekir. Üretilen çiğ sütün, yetiştirici/üretici örgütleri tarafından doğrudan toplanması ve akabinde soğutulmuş çiğ sütün direk süt işleme tesisine satılmış olması gerekir.

ı) Çiğ süt desteklemesi ve BSKS ile ilgili olarak yapılacak çalışma ve uygulama esasları HAYGEM tarafından belirlenir.

j) Çiğ süt destekleme ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilen ve beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmayacak gerçek veya tüzel kişilerin ceza süreleri bitene kadar Çiftçi Kayıt Sisteminde destek dışı bırakılan işletmeler listesine alınmasından il/ilçe müdürlükleri sorumludur.

k) Destekleme ödemeleri ile ilgili olarak haklarında idari ve adli işlem başlatılan kooperatif üst/bölge birlikleri, yetiştirici birlikleri ve üretici birlikleri haklarındaki inceleme tamamlanmaya kadar, il sistem sorumlularınca BSKS'de ödeme engelli üretici/yetiştirici örgütü olarak işaretlenir.

l) İdari hata sonucu veya haksız ödendiği tespit edilerek geri tahsil edilen çiğ süt desteklemelerine ait bilgiler BSKS'ye il/ilçe müdürlükleri tarafından girilir. Geri ödeme belgeleri il/ilçe müdürlüklerinde muhafaza edilir.

m) 31/12/2022 tarihinden sonra çiğ süt toplama ve/veya depolama sorumlusu olarak çalışacak kişiler 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun kapsamında T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Mesleki Yeterlilik Kurumunca ve/veya mesleki yeterlilik kurumu tarafından akredite edilmiş üretici/yetiştirici örgütü ve/veya kurum ve kuruluşlarca mesleki yeterlilik eğitimine katılarak Mesleki Yeterlilik Belgesi almak zorundadır. Söz konusu belgenin il/ilçe müdürlüğünce onaylı bir örneği BSKS'ye kaydedilmek üzere üretici/yetiştirici örgütüne teslim edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Ödemeye İlişkin Esaslar

Üye yetiştiricilerden kesinti

MADDE 6 –(1) Kendi kuruluş kanununa göre merkez birliğini kurmuş olan, 5996 sayılı Kanuna göre kurulmuş ıslah amaçlı yetiştirici birlikleri ve/veya 5200 sayılı Kanuna göre kurulmuş üretici birlikleri ve/veya 1163 sayılı Kanuna göre kurulmuş, kuruluşuna Bakanlıkça izin verilen hayvancılık faaliyeti yürüten tarımsal amaçlı kooperatif üyeleri ile Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği (PANKOBİRLİK) ve bağlı kooperatiflerinin ortaklarını hak ettikleri desteklerden 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu gereğince gelir vergisi tevkifat oranında kesinti yapıldıktan sonra aşağıdaki tabloda belirtilen oranlarda, çiftçi örgütlerini güçlendirme adı altında sistem üzerinden kesinti yapılır. Kalan miktar yetiştiricilerin/üreticilerin hesabına ödenir.

Birlik/Kooperatif	Oran (%)
Üretici ve yetiştirici birlikleri üzerinden yapılan desteklemelerde	%3'ü il/ilçe üretici birliklerine, il yetiştirici birliklerine, bu bedelin içinden %5'i merkez birliklerine,
Kooperatifler üzerinden yapılan desteklemelerde	%3'ü kooperatif üst birliği veya bölge birliğine, bu bedelin içinden % 25'i merkez birliğine,
Pancar ekicileri kooperatifleri üzerinden yapılan desteklemelerde	%3'ü kooperatife, bu bedelin içinden % 25'i kooperatif üst birliğine,

(2) Birden fazla merkez birliğine üyeliği bulunan kooperatif üst/bölge birlikleri destekleme yılı için çiftçi örgütlerini güçlendirme bedelinin ödeneceği merkez birliğine taahhütname verir. Pancar ekicileri kooperatifleri üzerinden yapılan desteklemelerde ise Pancar Ekicileri Kooperatifleri, Pancar Ekicileri Kooperatifleri Üst Birliğine taahhütname verir. Bu taahhütnameler, merkez birlikleri/pancar ekicileri kooperatifleri birliği üst birliğince destekleme yılı başında Bakanlığa gönderilir. Çiftçi örgütlerini güçlendirme bedeli, merkez birlikleri/pancar ekicileri kooperatifleri birliği üst birliğinden gelen liste ve taahhütnamelere göre ödenir.

Ödemelerin aktarılması

MADDE 7 –(1) Bu Tebliğde yer alan destekleme ödemeleri kamu kaynağı olduğundan hak sahibinin hesabına aktarılmadan önce, haciz/icra, temlik ve benzeri işlemler yapılmaz.

(2) Bu Tebliğ kapsamındaki desteklemelerden yararlanmak için başvuran üretici/yetiştiricilerin Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) sorgulamaları, desteklemelerin yürütüldüğü veri tabanları üzerinden, üretici/yetiştirici örgütü veya il/ilçe müdürlüğünce başvuru tarihi itibarıyla yapılır.

(3) ESK tarafından gerçekleştirilen süt ürünü alım satımı neticesindeki fark, icmal karşılığında, 2021 - 2022 yılı destekleme bütçelerinin hayvancılık desteklemeleri kaleminden ESK'ye aktarılır. Maliyet bedeli ile satış bedeli arasındaki farkı gösteren ıslak imzalı ve onaylı icmallar, ESK tarafından oluşturulup HAYGEM'e gönderildikten sonra, bütçe işlemlerini müteakip ESK'nin hesabına aktarılır.

Yetki ve denetim

MADDE 8 – (1) İl/ilçe müdürlükleri, desteklemeler ile ilgili başvuru zamanı ve şartlarını, yerel imkânları da kullanarak duyurur.

(2) Destekleme ödemelerinin denetimini sağlayacak tedbirleri almaya ve bu Tebliğin uygulamasında ortaya çıkan sorunlar ve öngörülme durumlarında HAYGEM, genelge ve talimat çıkarmaya yetkilidir. Bakanlık genelgeleri ve talimatlarının uygulanmasında ve oluşacak problemlerin çözümünde, il müdürlükleri yetkilidir. Bu amaçla yapılacak çalışmalarda gerektiğinde diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kooperatifler ile ilgili oda ve birliklerin hizmetlerinden yararlanılır.

(3) Destekleme ödemelerinin amacına uygun ve gerçek hak sahiplerine ödemesi için, il müdürlüğü gerekli tedbirleri alır. Çiğ süt desteklemesi için il müdürlükleri, ilçelerden gelen onaylanmış İcmal-2 listelerinin en az %10 (yüzde on)'unu hayvan sayıları ile satılan süt miktarlarının uyumlu olup olmadığı yönünden kontrol eder, kamu zararı tespiti durumunda, desteğin tamamı incelendikten sonra İcmal gönderilir.

(4) Çiğ süt desteğinde ortaya çıkabilecek sorunlara ilişkin konularda 27/5/2014 tarihli ve 29012 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliği hükümlerine göre kurulan il/ilçe tahkim komisyonları yetkilidir.

(5) Çiğ süt desteğinde, üretici/yetiştirici örgütlerine verilen yetki, görev ve sorumlulukları zamanında yerine getirmeyerek yetiştiricinin mağduriyetine sebep olan üretici/yetiştirici örgütleri, mağduriyetin giderilmesinden sorumludur.

Desteklemelerden yararlanamayacak olanlar

MADDE 9 – (1) Aşağıda belirtilen kişi ve kuruluşlar bu Tebliğ kapsamındaki desteklemelerden yararlandırılmaz:

- Bu Tebliğde belirlenen hükümlere uymayanlar.
- Gerçeğe aykırı beyanda bulunan ve/veya belge ibraz edenler.
- Kamu kurum ve kuruluşları.

Haksız ödemelerin geri alınması ve hak mahrumiyeti

MADDE 10 –(1) Bu Tebliğde belirtilen ilgili birimler, yetki alanına giren verilerin kayıt sistemine doğru girilmesinden, kendilerine ibraz edilen belgelerin kontrolünden ve kendi hazırladıkları belgelerden doğrudan sorumludur. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyerek haksız yere ödemeye neden olanlar ile haksız yere ödemelerden yararlanmak üzere sahte veya içeriği itibarıyla gerçek dışı belge düzenleyen ve kullananlar hakkında gerekli cezai, hukuki ve idari işlemler il müdürlüklerince yapılır.

(2) Haksız yere yapılan destekleme ödemeleri, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan kanunî faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır. Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan, belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar.

(3) Bu Tebliğ ile belirlenen destekleme ödemelerinden, idarî hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilen üretici/yetiştiriciler, beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmaz. Bunun takibinden il/ilçe müdürlükleri sorumludur.

(4) İdari hata sonucu yapılan fazla ödemeyi kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde iade etmeyenler beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmaz. Söz konusu ödemeleri, tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde üretici/yetiştirici, kendi rızası ile iade ederse gecikme faizi alınmaz. Söz konusu ödeme, tebliğ edilen süre içerisinde yapılmaz ise, tebliğ tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan kanunî faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır.

Sorumluluk ve arşivleme

MADDE 11 – (1) Tüm bilgi ve belgelerin doğruluğundan, bilgi ve belge sahibi ile onaylayan kişi ve kuruluşlar doğrudan sorumludur. Destekleme ödemesi yapılan belgeler istendiğinde ibraz edilmek üzere Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik kapsamında il/ilçe müdürlüğü birim arşivlerinde en az beş yıl süre ile saklanır.

(2) Üretici/yetiştirici örgütleri, üyelerinin işletme ve hayvan varlıkları ile ilgili güncellenen bilgilerinin takibi ve kontrolünden sorumludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 12 –(1) 9/6/2020 tarihli ve 31150 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çiğ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesi Uygulama Tebliği (Tebliğ No: 2020/15) yürürlükten kaldırılmıştır.

Tamamlanamayan işlemler

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) 9/6/2020 tarihli ve 31150 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çiğ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesi Uygulama Tebliği (Tebliğ No: 2020/15) hükümlerine göre başvuruları yapılmış ve sonuçlandırılmamış işlemler söz konusu Tebliğ hükümlerine göre sonuçlandırılır.

(2) Destekleme ödemelerinde kullanılan kayıt sistemlerinin Bakanlıkça yeniden oluşturulması halinde yürütülecek iş ve işlemler talimatla belirlenir.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ 1/1/2021 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

(1) Bu değişiklik 1/1/2021 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
27/6/2021	31524
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete lerin	
Tarihi	Sayısı
1. 31/8/2021	31584
2.	